

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 2To/39/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4420010531
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 07. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Libantová Medvecká, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2021:4420010531.3

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ľubice Libantovej Medveckej, PhD. a sudkýň JUDr. Ľubomíry Kubáňovej a JUDr. Lenky Formel Kováčovej, PhD., v trestnej veci obžalovaného L. T., pre zločin vydierania podľa § 189 odsek 1, odsek 2 písmeno a/, písmeno b/ Trestného zákona, o odvolaní obžalovaného L. T. proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 08.04.2021, sp. zn. 2T/58/2020, na verejnom zasadnutí konanom v Nitre dňa 22. júla 2021, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Trestného poriadku sa odvolanie obžalovaného L. T. z a m i e t a, pretože nie je dôvodné.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom Okresný súd Nové Zámky (ďalej len súd I. stupňa) uznal obžalovaného L. T. (ďalej len obžalovaný) vinným zo spáchania zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. a/, písm. b/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. a/ Tr. zák. a § 139 odsek 1 písmeno c/ Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že:

dňa 23.05.2020 v čase medzi 16.30 h a 17.00 h viedol osobné motorové vozidlo značky X. I., evidenčného čísla O., bielej farby v obci T. po Ulici F. vrch, ktoré vozidlo pri I. kostole F. M. V. nasmeroval zozadu na práve prechádzajúcu poškodenú jeho bývalú družku a matku ich spoločného dieťaťa W. L., narodenú XX.XX.XXXX, trvale bytom U., prechodne bytom T., Z. XX, ktorá zo strachu uskočila pred idúcim vozidlom v snahe zabrániť zrážke, následne obžalovaný zastavil osobné motorové vozidlo pri kostole v jej tesnej blízkosti, vystúpil z vozidla kričiac a vulgárne nadávajúc na poškodenú, pričom jej vytýkal, že bola schopná nechať dcéru plakať u jej matky, dal jej dve facky na ľavú stranu tváre, v dôsledku čoho mu poškodená uviedla, že zavolá políciu, čo viedlo k vystupňovaniu jeho agresívneho konania voči poškodenej, dal jej ďalšie dve facky na líce, schytil ju za vlasy a násilím natlačil proti jej vôli do jeho osobného motorového vozidla na sedadlo situované za spolujazdcom, dva krát udrel poškodenú päšťou do podbrušia a kopol do nohy, aby ju vtiahol do vozidla, aby mohol zavrieť dvere na vozidle, po tomto násilím zatvoril dvere na vozidle, prešiel do prednej časti vozidla, odkiaľ zobral zo sedadla spolujazdca plastovú fľašu o objeme 0,5 l naplnenú benzínom a tento benzín vylial poškodenej, sediacej v osobnom motorovom vozidle, na hlavu a celé telo, následne vytiahol zapaľovač a tento k poškodenej priblížil na vzdialenosť asi 30 cm ako výstrahu, zapaľovačom však neškrtol, nevytvoril iskru ani plameň, ale držiak ho v ruke v smere k poškodenej kričal, že keď poškodená nebude s ním, tak nemôže byť ani s nikým iným, povedal poškodenej, že ho nemôže opustiť, lebo keď ho opustí, tak jej podreže krk, následne odišiel vozidlom aj s poškodenou k jeho príbytku na H. F. vrch číslo X v T., otvoril dvere na vozidle a povedal poškodenej, aby sa išla upokojiť do letnej kuchynky, poškodená ho zo strachu poslúchla a zotrvala v kuchynke, ktorým konaním spôsobil poškodenej zranenie - abdominalgia v hypogastriu po traume, vyžadujúce si dobu liečenia do 3 dní.

Súd I. stupňa za to uložil obžalovanému podľa § 189 ods. 2 Tr. zák. postupom podľa § 38 ods. 2 Tr. zák., nezistiac žiadnu z poľahčujúcich okolností uvedených v § 36 Tr. zák. a nezistiac žiadnu z priťažujúcich okolností uvedených v § 37 Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov, na výkon ktorého ho zaradil podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Uvedený rozsudok, ihneď po jeho vyhlásení, odvolaním napadol obžalovaný, pričom do zápisnice o hlavnom pojednávaní uviedol že jeho odvolanie smeruje proti rozsudku vo všetkých jeho výrokoch. V písomných dôvodoch odvolania, ktoré zaslal prostredníctvom svojho obhajcu, namietal podstatné chyby, nakoľko boli porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci. Súd I. stupňa sa nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými na rozhodnutie a s niektorými sa vysporiadal tak, že si ich závery vyložil na prospech obžaloby a poškodenej a zároveň v jeho neprospech. Súd I. stupňa znalecký posudok, ktorý sa mu zdal vykonaný neodborne a nesprávne, nepodrobil preskúmaniu znaleckým ústavom.

Nezaoberal sa taktiež podstatnými odlišnosťami výpovedí, ktoré jednotlivito a vo vzájomnej súvislosti preukazujú absolútny chaos a preukazujú, že celá trestná vec bola vyfaburovaná jeho bývalou priateľkou a jej matkou.

Súd I. stupňa nevykonal ďalšie možné dôkazné prostriedky, a to preskúmanie znaleckého posudku, vyšetrovací pokus, vyšetrenie duševného stavu svedka. Dôkazy vykonané v prípravnom konaní boli nepostačujúce a tie, ktoré vykonané boli, jednoznačne preukazujú, že skutok sa nestal.

Súd I. stupňa porušil zásadu prezumpcie neviny a od samého začiatku bolo s ním zaobchádzané ako s vinným. Taktiež bola porušená zásada spravodlivého súdneho konania, ako aj zásady právnej istoty a pravidlo in dubio pro reo sa neaplikovalo vôbec. Pre posúdenie dôveryhodnosti výpovede poškodenej považoval za nutné poznať jej samotnú osobnosť. Poškodená si po celý čas vymýšľala, i keď časť jej výpovede, a to, že nechala dieťa a odišla za priateľom do Maďarska a že sa s ňou pohádal, pretože sa o deti nestará, bola pravdivá. Poukázal na to, že poškodená je narodená v roku 1997, má dve deti od dvoch rôznych otcov, ako aj na skutočnosť, že predtým, ako malo dôjsť k incidentu, poškodená samovoľne potratila nenarodené dieťa a po potrate musela postúpiť kyretáž. Uvedená udalosť a zákrok boli dôvodom bolesti jej brucha. Poškodená, keď malo dôjsť ku skutku, ešte kojila ich spoločné dieťa aj napriek tomu odišla za priateľom do Maďarska, teda nie do vedľajšej dediny, ale o niekoľko kilometrov ďalej na dlhšiu dobu bez toho, že by bola mobilná vlastným vozidlom.

Odvolaciemu súdu odporúčal vzhľadnúť verejný profil poškodenej na facebooku, podľa ktorého pri ženách takéhoto typu je ľahké si spraviť obraz o osobnostných črtách. Priznal, že poškodenej dôrazne vytkol, že ako matka sa správa nezodpovedne. Trval však na tom, že zo skutku kladeného mu za vinu, je nevinný, resp. skutok sa nestal. Zo skutkovej podstaty trestného činu vydierania vyplýva, že páchatel musí násilím, hrozbou násilia alebo hrozbou inej ťažkej ujmy nútiť iného, aby niečo konal, opomenul alebo trpel. Z výpovede poškodenej na hlavnom pojednávaní nevyplýva, že ju mal nútiť niečo konať alebo opomenúť/ vykonať, inak by došlo napríklad k podrezaniu jej krku. Poškodená iba opisala, že jej mal dať zopár faciiek a natlačiť ju do auta, kde ju obliol benzínom. Súd I. stupňa sa však po tejto výpovedi poškodenej rozhodol prečítať jej výpoveď z prípravného konania, pretože si poškodená sama sebe odporovala.

Matka poškodenej rovnako na hlavnom pojednávaní o žiadnom konaní alebo opomenutí konania, ktoré si mal násilím vynútiť, nevypovedala. Poukázal na výpovede matky poškodenej zo dňa 24.05.2020 a 16.06.2020 a vyslovil záver, že už len z prečítania si znenia týchto výpovedí vidieť, že skutok je vymyslený. Okrem poškodenej a jej matky boli vypočúvaní ďalší šiesti svedkovia, ktorí o žiadnej vete typu „...keď ma opustiš/odídeš/nebudeš s iným mužom, atď., tak ja ťa zabijem/podrežem/vezmem deti atď....“, nevypovedali nielenže na hlavnom pojednávaní, ale ani v prípravnom konaní. Poškodenú nevydieral, nenútil ju násilím, ani hrozbou násilia, ani tým, že jej podreže krk/odreže, hlavu/zabije ju a neuvidí dcéry, ak odíde/neostane s ním/bude mať iných mužov a podobne a na poškodenú žiadny benzín, ani inú horľavinu nevyliat.

Na hlavnom pojednávaní boli vykonávané dôkazy aj čítaním znaleckého posudku Kriminalistického a expertízneho ústavu PZ, podľa ktorého sa analyzovala vzorka vlasov a vydané oblečenie, pričom na týchto vzorkách sa nemala prítomnosť látok pochádzajúcich z ľahko horľavých kvapalín. Súd I. stupňa tento dôkazný prostriedok považoval za vykonaný neodborne, pretože podľa neho mohla byť odobratá aj nesprávna vzorka vlasov a k odberu vzoriek došlo až po dvoch dňoch. Súd I. stupňa tak sám zhodnotil, že znalecký posudok bol vykonaný neodborne, nesprávne a neskoro. Súd I. stupňa nie je kompetentný urobiť si iný ako právny záver o znaleckom posudku bez toho, aby využil zákonom predpísaný postup, ktorý mu umožňuje Trestný poriadok. Je nemysliteľné, aby bolo znalecké skúmanie vykonané znalcami, vyhodnotenú súdom ako vykonané neodborne len preto, že nepodporuje tvrdenia a výpovede poškodenej, ale naopak potvrdzuje výpoveď obvineného. Čo sa týka vydaného čiernobiely pásikovaného roláku s dlhými rukávmi, tak tento rolák sa mal nachádzať v kuchyni domu, odkiaľ ho mala vziať švagriná do miestnosti, kde sa perie. V rozsudku sa uvádza, že rolák vydal Y. L. a nohavice poškodenej. Ako vyplýva z výpovedi poškodenej zo dňa 25.05.2020, veci boli vypraté a vyvesené

na sušičke. Poukázal na výpoveď matky poškodenej, ktorá na otázku, aké šaty mala poškodená v inkriminovaný deň na sebe, uviedla, že myslím si, že biele tričko s čiernymi pásikmi a na otázku, kde ostali tie šaty, ktoré mala dcéra na sebe, keď ju mal obliať benzínom, matka poškodenej uviedla, že veci zostali u L. a cítila z vlasov poškodenej benzín a úplne mala vlasy z benzínu. Aj keby mala na sebe poškodená vydaný rolák v časovom rozpätí, odkedy sa pohádal s poškodenou, až do vydania vecí polícii, mal ktokoľvek možnosť pokropiť vydanú vec benzínom a tak ju následne vydať polícii.

K bolestiam brucha poškodenej a k vyhodnoteniu znaleckého posudku MUDr. Rastislava Rozborila znalca z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie súdne lekárstvo, uviedol, že podľa rozsudku mal poškodenej prítom, ako sedela vo vozidle, udrieť päšťou do brucha. Pri sedení na sedadle v aute považoval za náročné kohokoľvek udrieť do brucha päšťou, pričom poškodenú bolelo brucho, pretože v tom období samovoľne potratila dieťa, ktoré ani sama nevedela, s kým splodila a podstúpila kyretáž. V znaleckom posudku znalec uviedol, že u poškodenej bola zistená bolesť v oblasti brucha, ktorá mohla vzniknúť z dôvodu vonkajšieho mechanického násillia tupého charakteru, ale zároveň že mohla byť spôsobená aj z iných príčin. Znalec ďalej uviedol, že po útoku (fackách, úderoch päšťou, kopnutí do stehna) mali byť prítomné markanty po útoku, avšak takéto prítomné neboli. Súd I. stupňa tento dôkazný prostriedok vyhodnotil na prospech poškodenej.

V závere podaného odvolania vyslovil názor, že dokazovaním nebolo preukázané, že je zo skutku kladeného za vinu vinným. Výpovede poškodenej a svedkov sa odlišujú v podstatných častiach a v konaní prevládali samé pochybnosti, nepochopiteľné a nepreukázané pamäte svedkov, zvláštna strata čuchu niektorých svedkov, neschopnosť identifikovať benzín a vedecky prevratná vyparovacia schopnosť benzínu, resp. jeho úplné zmiznutie či už z interiéru vozidla, šatstva aj z vlasov. Z doterajšieho dokazovania vyplývajú jednoznačné pochybnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, navrhol preto zrušiť napadnutý rozsudok súdu I. stupňa podľa § 321 ods. 1 písm. a/, písm. b/, písm. e/ Tr. por. a podľa § 322 ods. 3 Tr. por. navrhol odvolaciemu súdu, aby rozhodol vo veci sám tak, že ho oslobodí spod obžaloby podľa § 285 písm. a/, písm. c/ Tr. por.

Obhajkyňa obžalovaného na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu poukázala na písomné dôvody odvolania, ktoré doplnila o poukázanie na judikáty Najvyššieho súdu SR č. 19/2003 a č. 77/2020, podľa ktorých vyhrážanie inej ťažkej ujmy musí dosahovať určitú intenzitu, aby to bolo možné subsumovať pod skutkovú podstatu trestného činu vydierania. V konečnom návrhu obhajkyňa obžalovaného navrhla zrušiť napadnutý rozsudok súdu I. stupňa podľa § 321 ods. 1 písm. a/, písm. b/, písm. e/ Tr. por. vo výroku o vine a výroku o treste vzhľadom na skutočnosť, že z doterajšieho dokazovania vyplývajú jednoznačné pochybnosti, ktoré svedčia v prospech obžalovaného a odvolaciemu súdu navrhla, aby postupom podľa § 322 ods. 3 Tr. por. rozhodol vo veci sám tak, že obžalovaného oslobodí spod obžaloby podľa § 285 písm. a/ Tr. por.

Obžalovaný k podanému odvolaniu na verejnom zasadnutí uviedol, že konflikt s poškodenou bola iba obyčajná hádka kvôli dieťaťu, žiadna bitka, žiadne násillie. Chcel jej súdnou cestou zobrať dieťa tak, ako aj dve deti jeho predchádzajúcej družky, čo mal zverené do výchovy a opatery od roku 2016.

Zástupca krajského prokurátora pred odvolacím súdom uviedol, že súd I. stupňa na základe vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým záverom a tieto aj správne právne vyhodnotil. Uložený trest považoval taktiež za správny a zákonný, a preto odvolanie obžalovaného nepovažoval za dôvodné a navrhol ho ako nedôvodné podľa § 319 Tr. por. zamietnuť.

Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací, na základe riadne a včas podaného odvolania oprávnenou osobou - obžalovaným, preskúmal podľa § 317 odsek 1 Trestného poriadku zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, rešpektujúc zásadu zákazu „reformatio in peius“ - zákazu zmeny k horšiemu (pretože odvolanie v neprospech obžalovaného nepodal prokurátor) a zistil, že odvolanie obžalovaného nie je dôvodné.

Podľa § 2 odsek 10 Trestného poriadku orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Dôkazy obstarávajú z úradnej povinnosti. Právo obstarávať dôkazy majú aj strany. Orgány činné v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie.

Podľa § 2 odsek 12 Trestného poriadku orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Súd I. stupňa na základe zákonného a úplného dokazovania náležite zistil skutkový stav veci v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie o podanej obžalobe tak, ako to vyžaduje ustanovenie § 2 odsek 10 Trestného poriadku.

V odôvodnení napadnutého rozsudku v súlade s ustanovením § 168 odsek 1 Trestného poriadku súd I. stupňa v dostatočnom rozsahu uviedol svoje úvahy, akými sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, s ktorými aj odvolací súd súhlasí, pretože pri tomto hodnotení postupoval v súlade so zásadami vyplývajúcimi z ustanovenia § 2 odsek 12 Trestného poriadku, preto na ne v podrobnostiach len poukazuje.

Po preskúmaní predloženého spisového materiálu sa odvolací súd plne stotožnil tak so skutkovými, ako aj právnymi závermi súdu I. stupňa. Vina obžalovaného zo žalovaného skutku bola jednoznačne preukázaná na podklade výpovede poškodenej W. L. a svedkov E. M., Y. L., E. M., U. V., ako aj znaleckého dokazovania, zápisnice o ohliadke miesta činu a ďalších listinných dôkazov, ktoré boli zabezpečené či už orgánmi činnými v trestnom konaní počas prípravného konania, ako aj súdom I. stupňa. Rovnako ako súd I. stupňa, aj odvolací súd dospel k záveru, že obžalovaného zo spáchania skutku plne usvedčovala práve poškodená W. L., ktorá vo svojich výpovediach v podstatných detailoch vypovedala rovnako počas celého trestného konania. Poškodená, ako to správne konštatoval už aj súd I. stupňa, vypovedala rozdielne iba v minimálnych detailoch, pričom tieto odlišnosti boli vysvetlené plynutím času, ako aj emočným rozpoložením, v ktorom sa poškodená v dôsledku ňou opísaného konania obžalovaného ocitla.

Hodnotiac všetky vykonané dôkazy jednotlivo i v súhrne, mal aj odvolací súd za preukázané, že konaním obžalovaného došlo k naplneniu skutkovej podstaty zločinu vydierania podľa § 189 odsek 1, odsek 2, písmeno a/, písmeno b/ Trestného zákona s poukazom na § 138 písmeno a/ Trestného zákona a § 139 odsek 1 písm. c/ Trestného zákona, pretože poškodenú nútil, aby konala tak, ako je uvedené v skutku napadnutého rozsudku a čin spáchal závažnejším spôsobom konania - so zbraňou a na chránenej osobe - blízkej osobe. Súd I. stupňa v odôvodnení napadnutého rozsudku podrobne sa zaoberal jednotlivými vo veci vykonanými dôkazmi, pričom nebolo možné konštatovať, že by súd I. stupňa tieto dôkazy vyhodnotil v prospech poškodenej tak, ako to uvádzal obžalovaný v písomných dôvodoch odvolania. Odvolací súd sa stotožnil aj s časťou konania obžalovaného, týkajúcou sa použitia benzínu, tak ako to vyhodnotil súd I. stupňa, pričom poukazuje na dôvody uvádzané súdom I. stupňa.

Čo sa týkalo trestu, ukladaného obžalovanému súdom I. stupňa, tu je potrebné uviesť, že súd I. stupňa pri rozhodovaní o druhu trestu a jeho výmere, postupoval v súlade s ust. § 34 Trestného zákona a prihliadol nielen na spôsob spáchania činu a jeho následok, ale aj na pomery páchatel'a a možnosť jeho nápravy, pričom správne zisťoval aj existenciu tak poľahčujúcich, ako aj priťažujúcich okolností uvedených v § 36 a § 37 Trestného zákona. Správne nezistil ani jednu z tam uvedených, a preto obžalovanému ukladal trest odňatia slobody v základnej zákonom stanovenej sadzbe pri danom zločine, čo je 4 až 10 rokov. Pokiaľ súd I. stupňa ukladal obžalovanému trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov, ukladal ho tak pri dolnej hranici trestnej sadzby a takto uložený trest nie je možný považovať za neprimerane prísny. Súd I. stupňa zároveň obžalovaného správne zaradil na výkon uvedeného trestu za splnenia podmienok uvedených v § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Uvedené skutočnosti viedli odvolací súd k postupu podľa § 319 Trestného poriadku, a teda odvolanie obžalovaného ako nedôvodne zamietol.

Toto uznesenie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.